

ผลการเฝ้าระวังเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ระหว่าง มกราคม-กรกฎาคม พ.ศ. 2552

บทความพิเศษ

Results of Influenza laboratory Surveillance, January-July 2009

✉thity_24@yahoo.com

มาลินี จิตตานันต์พิชัย จูติพงษ์ ยิ่งยง ผู้ประสานงาน

ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ (www.thainihnic.org)

ความเป็นมา

ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมกับศูนย์ควบคุมและป้องกันโรค ประเทศสหรัฐอเมริกา (US-CDC) ดำเนินโครงการเฝ้าระวังเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่เป็นระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่เดือนกันยายน 2547 ถึงเดือนกันยายน 2552 โดยเก็บตัวอย่าง throat swab จากผู้ป่วยที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ (influenza-like illness) จากโรงพยาบาลและสถานบริการสาธารณสุขรวม 10 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลแม่สอด, หนองคาย, พระปกเกล้า, หาดใหญ่, แม่จัน, เชียงแสน, เกาะช้าง, กรุงเทพ-สมุย, เกาะสมุย และศูนย์บริการสาธารณสุข 17 กรุงเทพมหานคร

ผลการเฝ้าระวังสายพันธุ์ไวรัสไข้หวัดใหญ่ทางห้องปฏิบัติการระหว่าง 1 มกราคม ถึง 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2552

ระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึง 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2552 ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติได้รับตัวอย่าง throat swab จำนวน 2,011 ตัวอย่าง นำมาตรวจหาสารพันธุกรรมของเชื้อไข้หวัดใหญ่ด้วยวิธี Real time RT-PCR พบผลบวก 375 ตัวอย่าง (ร้อยละ 18.65) ในจำนวนนี้เป็นไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A(H1N1) 164 ตัวอย่าง (ร้อยละ 43.74) ไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล A/H1 จำนวน 86 ตัวอย่าง (ร้อยละ 22.94) A/H3 จำนวน 46 ตัวอย่าง (ร้อยละ 12.27) และ influenza B จำนวน 79 ตัวอย่าง (ร้อยละ 21.07) โดยพบการระบาดของไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A(H1N1) เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน ซึ่งช้ากว่าการระบาดในกรุงเทพมหานครและส่วนกลาง แต่พบอัตราเพิ่มขึ้นสูงอย่างชัดเจนจากร้อยละ 0 ในเดือนพฤษภาคม ขึ้นเป็นร้อยละ 4.59 ในเดือนมิถุนายนและ พบผลบวกสูงถึงร้อยละ 28.60 ในเดือนกรกฎาคม 2552

ตัวอย่างที่ให้ผลบวกด้วยวิธี Realtime RT-PCR จะนำมาแยกเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ เชื้อที่แยกได้จะส่งมาวิเคราะห์หาสายพันธุ์โดยการทดสอบคุณสมบัติทางแอนติเจนด้วยวิธี IFA และ HI โดยใช้ น้ำยาขององค์การอนามัยโลก และลำดับเบสของยีนส์แต่ละชิ้นนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม phylogenetic tree พบว่า

1. ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A(H1N1) ที่แยกได้ในประเทศไทยมีความคล้ายคลึงกับเชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ A/California/04/2009 (H1N1) sw1 อยู่ 98.3 %แต่มีความคล้ายคลึงกับเชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ A/Washington/12/2009(H1N1) sw1 มากกว่าซึ่งมีความเหมือนกันถึง 99% ซึ่งเชื้อนี้ระบาดในสหรัฐอเมริกาและตรวจพบในวันที่ 27 เมษายน 2552 หลังจากเชื้อ A/California/04/2009 (H1N1) sw1 ที่พบวันที่ 1 เมษายน 2552

2. ไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล

- Influenza A/H1N1 ที่แยกได้ทั้งหมดมีความคล้ายคลึงกับสายพันธุ์วิคซัน A/Brisbane/59/2007-like virus

- Influenza A/H3N2 ในช่วงต้นปีมีความคล้ายคลึงกับสายพันธุ์วิคซัน A/Brisbane/10/2007-like virus แต่ในช่วงกลางปีพบว่ามีเชื้อบางสายพันธุ์มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเล็กน้อยจากการทดสอบคุณสมบัติทางแอนติเจน ด้วยวิธี HI

- Influenza B พบ 3 สายพันธุ์ โดยในช่วงต้นปีพบ B/Malaysia/2506/2004-like virus (6.67%) และ B/Florida/4/2006-like virus (33.34%) และในช่วงกลางปีส่วนใหญ่พบเป็น B/Brisbane/60/2008-like virus (60%)

ซึ่งจากข้อมูลเฝ้าระวังนี้จะเห็นได้ว่า เชื้อที่แยกได้ในประเทศไทยมีความใกล้เคียงกับวิคซันทางซีกโลกเหนือมากที่สุด (แสดงตามตารางที่ 1)

ประกาศ WESR

เนื่องด้วยในปีงบประมาณ 2553 สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค มีนโยบายที่จะลดจำนวนการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ (กระดาษ) ของรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ (WESR) และฉบับผนวก (Supplement) เพื่อตอบสนองนโยบายการประหยัดพลังงานลดโลกร้อน

ขอเชิญชวนบุคลากรทั่วไป หรือหน่วยงานอื่น ๆ หากมีความประสงค์สมัครสมาชิกรายงาน WESR ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Email) กรุณาแจ้ง ชื่อ ที่อยู่ หน่วยงานสังกัด มาที่

กลุ่มงานเผยแพร่ สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ก.ตววนนท์จ.นนทบุรี 11000 หรือทาง E-mail: wesr@health2.moph.go.th หรือ wesr@windowslive.com หรือทางโทรศัพท์ 0-2590-1723 โทรสาร 0-2590-1730

<http://203.157.15.4/>

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ ปีที่ 40 ฉบับที่ 35 : 11 กันยายน 2552

ตารางที่ 1 แสดงสายพันธุ์วัคซีนไข้หวัดใหญ่ที่ประกาศใช้ทางซีกโลกเหนือและซีกโลกใต้ ในปี พ.ศ. 2551-2552 โดยองค์การอนามัยโลก

วัคซีนไข้หวัดใหญ่ที่ใช้ทางซีกโลกเหนือ	วัคซีนไข้หวัดใหญ่ที่ใช้ทางซีกโลกใต้
It is recommended that vaccines for use in the 2009 - 2010 influenza season (northern hemisphere winter) contain the following: — an A/Brisbane/59/2007 (H1N1)-like virus[*] — an A/Brisbane/10/2007 (H3N2)-like virus^{**} — a B/Brisbane/60/2008-like virus.[#] [*] A/Brisbane/59/2007 is a current southern ; A/South Dakota/6/2007 (an A/Brisbane/59/2007 (H1N1)-like virus) is a current vaccine virus used in live attenuated vaccines. ^{**} A/Brisbane/10/2007 and A/Uruguay/716/2007 (an A/Brisbane/10/2007 (H3N2)-like virus) are current vaccineviruses [#] B/Brisbane/33/2008 is a B/Brisbane/60/2008	It is recommended that vaccines for use in the 2009 influenza season (southern hemisphere winter) contain the following: — an A/Brisbane/59/2007 (H1N1)-like virus;[*] — an A/Brisbane/10/2007 (H3N2)-like virus;^{**} — a B/Florida/4/2006-like virus.[#] [*] A/South Dakota/6/2007 (an A/Brisbane/59/2007 (H1N1)-like virus) is a current vaccine virus used in live attenuated vaccines ^{**} A/Brisbane/10/2007 and A/Uruguay/716/2007 (an A/Brisbane/10/2007 (H3N2)-like virus) are current vaccine viruses [#] B/Florida/4/2006 and B/Brisbane/3/2007 (a B/Florida/4/2006-like virus) are current vaccine viruses

รูปที่ 1 ผลการตรวจหาสายพันธุ์เชื้อไข้หวัดใหญ่ในผู้ป่วยมีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ILI) จาก โรงพยาบาล 10 แห่ง ในโครงการฯ ระหว่าง 1 มกราคม – 31 กรกฎาคม 2552

